

ANNALES

UNIVERSITATIS

MARIAE CURIE-SKŁODOWSKA

Sectio AA

Chemia

Vol. XXXVI

1981

LUBLIN

NAKŁADEM UNIwersytetu MARIi CURIE-SKŁODOWSKIEJ

ANNALES
UNIVERSITATIS MARIAE CURIE-SKŁODOWSKA
LUBLIN—POLONIA

VOL. XXXV

SECTIO AA

1980

1. M. Janczewski, J. Książkowski: The Effect of Molecular Structure on Optical Properties of Sulfoxide Systems. *o*-Bromobenzylsulfinylacetic Acids and Some of Their Derivatives. V.

Wpływ budowy cząsteczkowej na własności optyczne układów sulfotlenkowych. Kwasy *o*-bromobenzylsulfinylooctowe i niektóre ich pochodne. V.

2. M. Janczewski, T. Najda: The Effect of Molecular Structure on Optical Properties of Sulfoxide Systems. *o*-Bromophenylsulfinylacetic Acids and Some of Their Derivatives.

Wpływ budowy cząsteczkowej na własności optyczne układów sulfotlenkowych. Kwasy *o*-bromofenylosulfinylooctowe i niektóre ich pochodne. VI.

3. S. Dacka: Prawidłowości substytucji elektrofilowych reakcji benzo-[*b*]-nafto-[2,1-*d*]-tiofenu. II. Kwas benzo-[*b*]-nafto-[2,1-*d*]-tiofeno-5-karboksyłowy i niektóre jego pochodne.

Electrophilic Substitution Reaction of Benzo-[*b*]-naphtho-[2,1-*d*]-thiophen. II. Benzo-[*b*]-naphtho-[2,1-*d*]thiophen-5-carboxylic Acid and Its Derivatives.

4. M. Dobosz: I. Reakcja soli aminoguanidyny z dwusiarczkiem węgla oraz izotiocyanianami aromatycznymi i alifatycznymi.

II. Reaction of Aminoguanidine Salts with Carboethoxylalkyl Isothio- and Aliphatic Isothiocyanates.

5. M. Dobosz: II. Reakcja soli aminoguanidyny z izotiocyanami karboetoksyalkilowymi.

II. Reaction of Aminoguanidine Salts with Carboethoxylalkyl Isothiocyanates.

6. S. Zaręba: 2-Fenoloazoimidazole jako czynniki chelatujące. Część III. Badania analityczne hydroksykarbometoksyfenyloazoimidazolu (IASM) i kwasu imidazoliloazohydroksyfenyloarsonowego (IARS).

2-Phenolazoimidazole as Chelating Agents. Part III. Analytical Investigations of Hydroxycarbometoxyphenylazoimidazole (IASM) and Imidazolylazohydroxyphenylarsonic Acid (IARS).

ANNALES
UNIVERSITATIS
MARIAE CURIE-SKŁODOWSKA

Sectio AA

Chemia

Vol. XXXVI

1981

L U B L I N

NAKŁADEM UNIwersYTETU MARIi CURIE-SKŁODOWSKIEJ

opus. 4054/36

KOMITET REDAKCYJNY

- Dr Grzegorz Leopold Seidler, Prof. UMCS
— Redaktor Naczelny
- Dr Wiesław Skrzydło, Prof. UMCS
— Zastępca Redaktora Naczelnego
- Dr Adam Bielecki, Prof. UMCS
- Dr Jan Krzyż, Prof. UMCS
— Redaktorzy Sekcji A (Mathematica)
- Dr Kazimierz Sykut, Doc. UMCS
— Redaktor Sekcji AA (Chemia)
- Dr Mieczysław Subotowicz, Prof. UMCS
— Redaktor Sekcji AAA (Physica)
- Dr Adam Malicki, Prof. UMCS
— Redaktor Sekcji B (Geographia, Geologia etc.)
- Dr Wojciech Warakomski, Prof. UMCS
— Zastępca Redaktora Sekcji B
- Dr Zbigniew Lorkiewicz, Prof. UMCS
— Redaktor Sekcji C (Biologia)
- Dr Stanisław Bryc, Prof. Akad. Med. w Lublinie
— Redaktor Sekcji D (Medicina)
- Dr Grzegorz Staśkiewicz, Prof. Akad. Roln. w Lublinie
— Redaktor Sekcji DD (Medicina Veterinaria)
- Dr Adam Szember, Prof. Akad. Roln. w Lublinie
— Redaktor Sekcji E (Agricultura)
- Dr Wiesław Śladkowski, Doc. UMCS
— Redaktor Sekcji F (Humaniora)
- Dr Wiesław Skrzydło, Prof. UMCS
— Redaktor Sekcji G (Ius)
- Dr Ryszard Orłowski, Prof. UMCS
— Redaktor Sekcji H (Oeconomia)
- Dr Zdzisław Cackowski, Prof. UMCS
— Redaktor Sekcji I (Philosophia — Sociologia)

RECENZENCI

Jerzy S. Kowalczyk, Mieczysław Lasoń, Wacława Palczewska,
Tadeusz Paryjczak, Andrzej J. Sadlej, Józef Stachórski

SPIS TREŚCI
СОДЕРЖАНИЕ
TABLE OF CONTENTS

Jarosław OŚCIK

Profesor dr hab. Andrzej Waksmundzki — w 45-lecie pracy naukowej i dydaktycznej I

1. Roman LEBODA, Stefan SOKOŁOWSKI,
Jadwiga SKUBISZEWSKA

Selectivity of Chemically Modified (Architectonic) and Non-modified (Topographic) Adsorbents 1

Selektywność adsorbentów chemicznie modyfikowanych (architektonicznych) oraz niemodyfikowanych (topograficznych) . . . 18

Селективность химически модифицированных (архитектонических) и немодифицированных (топографических) адсорбентов 18

2. Jan K. RÓŻYŁO, Gabriela CHOJNACKA,
Joanna GROSS

Fizykochemiczne aspekty przewidywania warunków rozdzielania mieszań substancji organicznych metodą chromatografii cienkowarstwowej 21

Физико-химические проблемы связаны с предвидением условий раздела смесей органических веществ методом тонкослойной хроматографии 34

Physico-chemical Problems of Prediction of Organic Mixture Separation Conditions by Thin-layer Chromatography 35

3. Jarosław OŚCIK, Jacek GOWOREK,
Ryszard KUSAK

Badania struktury warstw powierzchniowych na żelu krzemionkowym tworzących się w procesie adsorpcji alkoholi alifatycznych z roztworów w benzenie i n-heptanie 37

Исследования структуры поверхностных слоёв на силикагеле формированных в процессе адсорбции алифатических спиртов из растворов в бензоле и в гептане	55
The Investigations of Surface Layers Structure on Silica Gel Formed in the Process of Adsorption of Aliphatic Alcohols from Solutions in Benzene and n-Heptane	56
4. Bronisław JAŃCZUK, Emil CHIBOWSKI, Wiesław WÓJCIK, Piotr STASZCZUK, Kazimierz JURKIEWICZ, Edward SZYMAŃSKI, Tomasz BIAŁOPIOTROWICZ, Lucyna HOŁYSZ, Bogdan BILIŃSKI	
Film Influence on Mineral Surface Properties in Flotation Aspects	57
Badania wpływu filmów na własności powierzchniowe minerałów w aspekcie ich flotowalności	72
Исследования влияния фильмов на поверхностные свойства минералов в аспекте их флотации	72
5. Mieczysław JARONIEC	
Progress in the Theory of Liquid Adsorption Chromatography with the Multicomponent Mobile Phase	73
Postęp w teorii adsorpcyjnej chromatografii cieczowej z wielo- składnikową fazą ruchomą	82
Прогресс в теории жидкостной адсорбционной хроматографии с многокомпонентной подвижной фазой	82
6. Jerzy SZCZYPA	
Physico-chemical Problems of Enrichment of Oxidized Zinc Minerals	83
Fizykochemiczne problemy wzbogacania utlenionych minerałów cynku	91
Физико-химические проблемы обогащения окисленных мине- ралов цинка	92
7. Władysław RUDZIŃSKI, Jolanta NARKIEWICZ-MICHAŁEK	
Relations between the Retention Equations Used in Solid-liquid Chromatography Applying Mixed Mobile Phase	93
Zależności między równaniami retencji stosowanymi w adsorp- cyjnej chromatografii cieczowej z wieloskładnikową fazą ruchomą	104
Зависимости между уравнениями удерживания, применяемы- ми в жидкостно-адсорбционной хроматографии с многоком- понентной подвижной фазой	104

8. Władysław RUDZIŃSKI, Leszek ŁAJTAR

The Effect of the Topography of Surfaces on Adsorption of Gases at Supercritical Temperatures on Heterogeneous Solid Surfaces	105
Wpływ topografii powierzchni heterogenicznej na adsorpcję gazów w temperaturach superkrytycznych	122
Влияние топографии энергетически-неоднородных поверхностей на величину адсорбции в суперкритических температурах	122

9. Władysław RUDZIŃSKI, Joanna BASZYŃSKA

Effects of Surface Topography in Physical Adsorption of Gases on Heterogeneous Solid Surfaces	123
Wpływ topografii powierzchni na fizyczną adsorpcję gazów na heterogenicznych powierzchniach ciał stałych	132
Влияние топографии поверхности на физическую адсорбцию газов на гетерогенных поверхностях твердых тел	133

10. Edward SOCZEWIŃSKI

Evolution of Investigations on Quantitative Retention—Phase Composition Relationships in Liquid Chromatography Carried Out at the Department of Inorganic and Analytical Chemistry of the Lublin Medical Academy	135
Ewolucja badań ilościowych zależności retencji od składu faz w chromatografii cieczowej, prowadzonych w Zakładzie Chemii Nieorganicznej Akademii Medycznej w Lublinie	148
Эволюция исследований количественных зависимостей задерживания от состава фаз в жидкостной хроматографии проведенных в Кафедре неорганической и аналитической химии Медицинской академии в Люблине	149

11. Janusz BARCICKI, Andrzej MACHOCKI

Gasification of Low-temperature Char with Steam in the Presence of Sodium Carbonate	151
Zgazowywanie koksiku za pomocą pary wodnej w obecności węglanu sodowego	162
Газификация коксика с помощью водяного пара в присутствии карбоната натрия	162

12. Janusz BARCICKI, Wiesław GRZEGORCZYK,
Tadeusz BOROWIECKI, Andrzej DENIS,
Dobiesław NAZIMEK, Andrzej MACHOCKI

The Effect of Small Copper Contents on the Activity of Ni/ γ -Al ₂ O ₃ Catalysts in Methanation of CO ₂	163

Wpływ małych domieszek miedzi na aktywność katalizatorów Ni/ γ -Al ₂ O ₃ w reakcji metanizacji CO ₂	168
Влияние небольших примесей меди на активность катализаторов Ni/ γ -Al ₂ O ₃ в реакции истенирования углекислоты	168

13. Janusz BARCICKI, Dobiesław NAZIMEK,
Wiesław GRZEGORCZYK, Tadeusz BOROWIECKI,
Barbara KRZYWANIA

A Gradientless Reaction for Kinetic Studies of Catalytical Processes at High Temperatures	169
Reaktor bezgradientowy do badań kinetyki procesów katalitycznych w wysokich temperaturach	174
Безградиентный реактор для исследований кинетики каталитических процессов в высоких температурах	175

